

KIADÓ HIVATAL:

Szikes Antal könyvnyomdája, hova az előfizetési pénzek, hirdetések és minden a kiadóhivatalt érdeklő közlemények küldendők.

Nyílt éjszaka-ban egy sor közlési díja 10 krajcár.

Hirdetések jutányos áron vétetnek fel.

SZARVASI LAPOK

TARSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER, VASÁRNAP.

SZARVAS VÁROS HIVATALOS LAPJA.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 3 frt. — kr.
Félévre . . . 2 frt. 50 kr.
Negyedévre 1 frt. 25 kr.

SZEKERSTŐSÉG:

Belliczey-ut 4. szám
hova a lap szellemi részét
illető közlemények küldendők.

Kéziratok nem
adatnak vissza

Hivatalos közlemények.

Hirdetmény.

A Nagyméltóságú magyar királyi Földművelésügyi Minister úr f. évi 55 801 szám alatt kelt magas leiratával megengedte, hogy a mezőhegyesi tájfajta lótenyésztés Szarvas községére kiterjesztessék.

A mezőhegyesi állami ménés parancsnokság ennek folytán a folyó hó 14 én reggel 8 órakor Szarvason a párosítás céljából megfogja vizsgálni mindazon kanczákat, amelyek tulajdonosaik által tájfajta lótenyésztésre a folyó évben beiratkoztak.

Felhivatnak tehát azon gazdák a kik beiratkoztak valamenyen, hogy beirt kanczáikat ha csikójuk van azokkal együtt folyó hó 14 én reggeli 8 órára a „Farkas vendéglő“ udvarába elővezessék, annál is inkább mert később párosítás tartatni nem fog.

Szarvason 1897. évi decz. hó 3.

Az előjáróság nevében:

DANCS,	MELIS,
első jegyző.	biró.

Szarvas, 1897. decz. 11.

A „Szarvasi Lapok“ mult (49) számában az „Ujdonságok“ közt egy közlemény jelent meg ily czimmel: „P r e s b y t e r i g y ü l é s.“

TÁBORZA.

Éjjeli táborozás.

A nagy gyakorló téren indulásra készen áll az ezred. A város apraja, nagya kitódult a sátor-tábor elé, hogy búcsút vegyen a gyakorlatra távozó katonaságtól. Az új zenekar a jobb szárnyon elhelyezkedve várja a jelt. Minden szem feszült figyelemmel kíséri az alezredek mozdulatait, ki kivont karddal ül paripáján az ezred előtt.

A hanyatló délutáni nap sugarai fényes kékben esnek le a mezőre. Mely csend terül el az egész felett. A harsány, mosszhangzó vezényszót villámgyorsan követi a végrehajtás és a következő másodperczen megzendül a zenekar megható imája. És a mint kivont karddal ott állok a sorban, látom, hogy ezek a kemény munkában, fárasztó nehéz gyakorlatokban megedzett emberek mint érzékenyülnek el a zene megható hangjainál s mikor telhangzik az imához való vezényszó, mintegy villanyos ütés rezgeti meg egész testemet, mert érzem, értem azt az ünneplés pillanatot, mikor ezernyi ember ajkairól száll fel a fohász a magasba a mindenek hatalmas urához . . . Búcsúzik az ezred. Egy a hadjárat fáradaimaival egyenlő, hetekig tartó nagy gyakorlatra indul s mielőtt belekezdene a nagy munkába, forró imáját küldi az egék urához, segítséget, áldást könyörögve . . . És egy rövid negyed óra mulva messze jártunk a várostól, neki indultunk a poros országutnak, követve híven és kitartóan az ezred parancnokát.

E közleményben, mely csak in nucleo (dióhéjban) adja a gyűlés lefolyását, fel van hozva az, hogy Lányi Gusztáv nevű hitszónok megszünt hitszónoknak lenni, s neki 100 frt évi kegydíj — értsd: nyugdíj — mellett, ki van adva az ut — menni a hova tud és bir. Maga ez a tény, mely még nem teljesen faitacconpli, — már praefereuter, születésben elítélte magát, s a reporternek, ki a közleményt a szerkesztőségnek benyújtotta, e részben teljesen igaza van. Sajnos azonban, hogy egy hivatalnok, ki az egyházat 42 $\frac{1}{2}$ éven át igazi odaadással — kedvező és kedvezőtlen körülmények közt szolgálta, még csak tisztességes czimre sincs méltatva, s hivatala tévedésből egy másik hivattal felcseréltetik, mert hitszónok és lelkész közt mindig különbség van.

Ki a hitszónok az evangélikusoknál? Az, aki rendesen elvégezve a hittudományi tanfolyamokat, a hitjelöltségre képesítő vizsgát, ugynevezett candidaticumot a püspöki vizsgáló bizottság előtt letette, az hitszónok. Egy ilyen azután szónokolhat, taníthat, sőt esetleg — ha szükséges — temethet is, exmissió mellett. Ki a lelkész? adjunk választ e kérdésre is. Lelkész nálunk evangélikusoknál az, ki vagy segéd lelkézi (kápláni) vagy rendes lelkézi állásra kapott meghívást, kit a püspök felszentelt e hivatalra, kinek azután nemcsak szónokolni, tanítani, de felszentelési oklevele alapján, joga van a szentségeket (kereszttség, úrvacsora) kiszolgáltatni, esketni, konfirmálni is. Ez a jog fenáll mindaddig, míg valamely kanonikus vétésé folytán az egyházi consistorium azt a

felszenteltől törvény értelmében nem veszi vissza.

Mi következik már most ezekből? Fel van-e szentelve s így lelkész-e a közleményben nevezett férfi, vagy nincs felszentelve s így nem lelkész, csak egyszerű hitszónok? Köztudomásu az, hogy a többször említett annyi évtizeden át nemcsak szónokolt, tanított, de egyszersmint keresztelt, konfirmált, úrvacsorát szolgáltatott, esketett is, tehát még sem egyszerű hitszónok, s őt annak tekinteni, nevezni nem más, mint a tiszteletlenségnek, elismeretlenségnek bántó kifejezése, mikor tőle a hivány szerinti rendes nyugdíjazás szembeszökő levonásán felül még megillető tisztelet is elvonatik.

Nyugdíjazás említett az imént. Kit nyugdíjaznak szokás szerint? Azt nyugdíjaznak, ki physikallag már képtelen hivatala kötelességeit végezni. Ez az eset eddigelé a nevezetnél még nem állt be, hisz tudva van, hogy képes szónokolni és végezni egyházi functiókat. Ezt, mióta — indokolatlan m e l l ő z é s következtében — megszünt a közönségnek isten szent igéjét hirdetni, sokszor tényleg beigazolta, mert — káplán nem lévén kapható — a hány-szor szükséges volt a lelkészeknek segíteni annyiszor megcselekedte. Munkaképes hivatalnokot nyugdíjazni, nem szokás, ha csak nem lett némelyek kegyvesztettje.

Kegydíj (egy az alamizna díjjal), — helyesen szólva nyugdíj mennyiségét és milyenségét az illető hivatalnok hivány szerinti évi fizetése szabja meg. A szarvasi ev. egyház

A nap mindinkább lefelé hanyatlik. Sngarai elvesztik erejüket. A félhomály lassanként befedi a tova vonuló sereget és jótékony hűvösség árad szét a levegőben. A teljes hadi felszereléssel menetelő legénység a fáradtság legesekélyebb nyoma sem látszik. Jökédvüen viszik nehéz terhüket, csak néha-néha komolyodik el egyiknek vagy másiknak arca és egy félig elfojtott sóhajtat hallatva gondol vissza azokra, kiket oly hosszú ideig, talán évek hosszú sora óta nem látott, kikről talán még hirt sem hallott bevonulása óta.

Eszrevétlenül telik az idő. Ugy a tisztek mint a legénység jó kedvűek és vidám hangulat uralkodik a sorok között. Az egyik altiszt reá kezd egy bánatos baka nótára s arra felhangzik minden ajkról a kísért ének szó. Az úton nem kívánnak feszes, egyenes tartást a legénységtől — azt csak a gyakorló téren követelik — szabad dohányozni, beszélgetni s ha az egyik duhaj jó kedvében énekelni kezd, azt még jó néven is veszi a parancsnok, mert vidám hangulatot hoz a temérdek fáradtság elé néző legénység közé.

Csengő zeneszó mellett vonultunk be a szabad táborba. A nap lehanyatlott a hegyek mögé s szürkület borította el a nagy, széles mezőt. Az ezrednek kiadták a parancsot. Az összes legénység és tisztek élénk sajnálkozás mellett fel egyik hadnagy szakaszával az őrségre. Az utvonalakra kiállították az őrszemeket. A fegyverek gulába rakattak. Felütötték a sátrakat, kiosztották szakaszonként a már előre nagy kazalokba felhalmozott szalmát s mikor minden rendben volt és ki lett adva a szabad táborozás alkalmával szokásos többi rendelkezés — hozzá kezdtek a vacsora főzéshez.

E közben öreg estve lett. Mint egy méhkas zajongott, zibongott az ezred. A markotányos szekereket néhány percz mulva körül fogta a legénység. Sört, bort, pálnkát mértek ott. Néhány percz mulva magasan lobogtak a tüzek s a legénység letelepedve, jóízűen fogyasztá el estebédjét.

Részünkre kissé távolabb terítettek. Igazi tábori vacsora, vadász embernek, katonának való. Nincs az a fényes ebéd, mely jobban esne, jobb ízű lenne, nincs az a nehéz, vert ezüst monogrammos evőeszközzel meg rakott, megterített asztal, mely csalogatóbb volna a pusztá földön, papíron elhelyezett sonka, hideg sült és szalonnánál. Előkerültek a zsebekből a késők és mindenki jóízűen falatozni kezdett. Csendesen, halkan beszélgettünk ép mintha a tisztí étkedésben lennénk, hiszen a magasabb rangú tisztek is közöttünk voltak. De a csapra ütött hordó megoldá a nyelveket. A kézről kézre járó pohár mindenütt vidám fogadtatásra talált. A társalgás hangosabb, élénkebb lett. Egyes kis körök alakultak. A jó pajtások közelebb húzódtak egymáshoz a földön. Vidám, csintalan történetek, dővaj adomák jártak szájról-szájra. Hangos nevetés hallatszott mindenfelé s mikor az ezredes úr parancsára megszóllalt a zene és arra az egyik fiatal hadnagy belekezdett az énekbe, a következő perczben általános lett a vigasság.

A főrségen takarodót fújtak. Az éjszaka befedte palástjával a vidéket. A köröskörül fekvő hegyormok sötét, fenyegető kísérteteknek tüntek fel, óriási gyűrűt vonva a tábor köré. Kibontottam legényemmel koszoruba font köpenyemet s néhány lépéssel távolabb a mulatók csoportjától, leheveredtem a földre. Gondolataim végig

magyar lelkészének, — mert ez a kifejezés olvas-
ható annak 1855-ben, az akkori nt. e. peres Torkos
Károly, azután a helybeli akkori felügyelő, meg
az akkori presbyterium főbb tagjai által aláírott,
rendesen kiállított hiványban, — összes évi
fizetése (lakáson kívül) 270 frtot tesz ki. Eny-
nyiert szolgálta az egyházat a nevezett férfiú
42½ éven át, holott a tót lelkészek évi
fizetése közel 3000—4000 fitra ment. Mi lesz
a negy évtizeden át buzgalommal végzett lel-
készkedés jutalma? Okadatolatlan mellőzés,
csékélyes, rendes hiványnak meg nem felelő
kegydíjazás, s a paplaktól való kirendelés.
Sőtét előjelei egy szomorú jövőnek. Ime, ez
esetben is igazolva vannak az Üdvözítő szavai:
non est Propheta inhonoratus, nisi in patria
sua. (Mas c. VI: 4)

Egy protestáns.

— **Több panasznak.** A hét folyamán
többek aláírásával levél érkezett hozzánk,
melyben a kéményseprők visszaélését akarják
nyilvánosan szellőztetni. Mi a levelet közre
nem adjuk, mert a levél egyoldalúlag tárgyalja
az ügyet. Mivel azonban az ügy közérdekű a
következőket hozzuk nyilvánosságra a melyből
mindenki megtudhatja azt, hogy a kémény-
seprők szabályrendelileg mire vannak kötelezve.
A vármegyei szabályrendelet — mely minden
megyei községre hatályos bir — a követke-
zőkben állapította meg a kéményseprés díját.
Zárt kémény seprésdíja 10 kr, ha a ház
emeletes 20 kr, nyitott kémény 5 kr, a kémé-
nyekhez tartozó takaréktűzhelyek, és kályhák
valamint ezek csövei is tisztítandók a fenti
díjért. Igaz ugyan, hogy a képviselő testület
mult évben szabályozta a kályhák és takaréktű-
zhelyek seprési díját de, ehhez mint azt az
alább közölt kiirt czik bizonyítja joga nem volt.
E szerint a kéményseprők nem kérhetnek külön
díjat az olyan kályhák és takaréktűzhelyekért
melyek fizetett kéményekbe vannak bevezelve.
A magunk igazolására közöljük Békésvármegye
törvényhatóságának Gyulán 1896. év szept.
28-án tartott közgyűlésének jegyzőkönyvéből a
következő kiirt czikket:

„**Kiirt czikk.** Békésvármegye törvényhatósági
bizottságának Gyulán 1896. évi szeptember
28-án és folytatva tartott rendes közgyűlése
jegyzőkönyvéből,

szálltak a nagy mindenségen. Egy rövid másodperc
alatt száz mértföldnyi távolban felkeresték azt, kitől a
rideg parancsszó oly régóta elválasztott . . . És a csil-
lagok szelid ragyogásából, a halkán végig suhanó
szellőből megértettem, hogy ő is reám gondolt e perc-
ben s ez vigaszt, erőt adott a következő napok fárada-
lmaira. Mint egy fél álomban feküdtem ott. Körülöttem
a zsiabongó eleven élet. Mulató danoló katonák. Amott
a lobogva égő őrütek. Köröskörül a még, áthatlan sü-
téttség. Itt zaj. Ott ünnepélyes esend. Itt zene. Ott
némaság. És fent a mérhetetlen magasságban myriádnyi
csillag szeliden, nyugalmasan hintve fényes sugarait a
festői képre.

A takaródó utolsó hangjai elhangzottak. Lassan-
ként lecsendesült a zaj. A vidám mulatozók pihenni
tértek. Kipihenni a mai s erőt gyűjteni a holnap nap
fárasztó munkájához. Szemeim lassanként lecsukódtak.
Fél álomban még magam előtt láttam ezt az ezer
fejű óriási testet, hallottam még egy egy elkésett siető
lépést, a távolból láttam a csendes fel és aljáró őr
alig kivehető alakját. Aztán elsötétült minden, álom
lefogta a fáradt szempillákat s azt képzeltem, hogy ott-
hon vagyok és hallom az édes, halk suttogást . . . jó
éjszakát édes kicsi uracskám . . .

Tutsek József.

543 bgy. 12540 ikt.
1896

Tárgyaltatott Sal Károly és Hajcsér Gyula
kéményseprők szarvasi lakosok fellebbezése
Szarvas község képviselő testületének folyó évi
40 sz. határozata ellen.

Olvastatott a várm. állandó választmány
ide vonatkozó véleménye.

Szarvas község képviselőtestülete f. é. 40
sz. határozatában Sal Károly és Hajcsér Gyula
szarvasi kéményseprőket azzal a kérelmökkel,
hogy az egyedül a téli évadban használt ké-
mények seprési díjai is a közadók módjára
vettessenek ki s hajtassanak be, elutasította,
együttal a takaréktűzhelyek és kályhák sepre-
tési díját megállapította.

Mínthogy az 1884. évi XVII. tcz 10 §-a
a. f., pontjai szerint engedély alá eső iparok
tárgyában — az idézett törvény 11 § a alapján
— a törvényhatóság jogosult szabályrendeletet
alkotni, s a most idézett 11 §. illetőleg a hi-
vatolt törvény 16 § a értelmében ezen szabály-
rendeletben a seprésért járó díjakat szabá-
lyozni; ennél fogva a vármegye törvényhatósági
bizottsága Szarvas község képviselőtestülete
által f. évi 40 sz. a. hozott határozat azon
részét, melyben a takaréktűzhelyek és kályhák
seprési díjai megállapítottak; — mint tör-
vénytelen — megsemmisíti.

A jelzett határozat egyéb részét a felho-
zott indokoknál fogva helyben hagyja.

Együttal kijelenti a törvényhatósági bizott-
ság, hogy a kéményseprés iparról szóló vármegyei
szabályrendeletben meghatározott seprési
díjakért a kéményekhez tartozó tűzhelyek és
kályhák, valamint ezek csövei is tisztítandók.
— Míróly Szarvas község előjárósága, továbbá
Sal Károly és Hajcsér Gyula szarvasi lakosok
fellebbezők a szarvasi járás főszolgabírája ut-
ján ezen határozattal értesítettek. — Kiadta:
Csányi Jenő s. k. várm. Hód aljegyző.*

Ezen vármegyei határozatot 12852—96.
számu rendelettel a kereskedelemügyi minister
jóváhagyta.

Közgyűlés Szarvas város képviselőtestülete
f. évi decz. 8-án délután ülést tartott, melynek
három tárgya közül egyik sem volt oly sürgős
természetű, hogy a közgyűlésnek ünnep napra
való összehívását szükségessé vagy indokoltá
tette volna. — 1-ső tárgya volt a közgyűlésnek
a külső ismétlő iskolai tanítók évi tisztelet dí-
jának 50 frtról 75 fitra való felemelése. A 75
frtos évi tisztelet díj megszavaztatott. Azért
mondjuk így, hogy „megszavaztatott,” mert vol-
tak a közgyűlésnek oly tagjai is, ki a felemelés-
nek ellene voltak. A közgyűlés nagy többsége
azonban valami kedélyes jóhangulatban lehetett,
hogy a felemelésbe belement. Talán az ünnep
nap hatása tettek meg azt. 2-ik tárgya volt a
közgyűlésnek a község tulajdonát képező épületek
á l l a n d ó felügyeletére egy 300 fit évi fizetéssel
dotált felügyelőiállás szervezése. Ezen tárgynál
mellékesen csak annyit jegyzünk meg, hogy ez
ideig csak i d e i g l e n e s felügyeletben ré-
szesülhettek a város épületei, ha csak most akart
a közgyűlés és egy állandó felügyeletről gondos-
kodni, ami ugyan most sem ment határozatba,
tudniillik az ilyen felügyelői állás szervezése
iránt tett javaslatot a képviselő testület elvetette.
Tehát a város épületei ezután is csak i d e i g l e n e s
felügyeletben részesülnek. Kiltásba
helyezte ugyan a közgyűlés, hogy ha az állandó
felügyelet szükségesnek bizonyul, az esetben
majd két esküdt állást fog szerezni. Egy
állást javasoltak szerezni és ime a közgyűlés
kettőt is ígér. No de nem hiába! ünnepi volt
a hangulat! A 3-ik tárgyát a közgyűlésnek

Sonkoly Márton és társai azon kérvénye képezte
melyben a cigányéren keresztül vezetős ez
ideig csak ideiglenes úttal használt legelőrészt
kérték rendszeres közlekedési útnak berendezni
és a községi utak sorozatába felvenni. — Ezen
tárgy szövegére kerültével aztán vége lett az
ünnepi hangulatnak is. A kérelmet a kérvény-
ben felhozott módon nem teljesítette a közgyű-
lés. Ámbár nagy lelőien az ünnep nap tisztes
ségére mégis kimondta, hogy hajlandó ugyan az
utat jókarba hozatni. de csak a birtokosok költ-
ségére. Már hogy is gondolnak Sonkoly úrék olyat,
hogy a képviselő testület megcsináltasson önök-
nek egy utat, akkor mikor a saját magáét sem
tarja jókarban. Mint időközben felmerült, úgy
került végül tárgyalás alá az elhult 6 drb. te-
nyész sertés kan helyébe mások beszerzése. A
közgyűlés ez ügyben úgy határozott, hogy az
elhult sertés kanok helyébe fog beszerezni máso-
kat, de ez idő szerint ezt nem teheti, mert
esetleg a beszerzett új sertés kanok is elhullanak
Ezzel a közgyűlés véget ért.

Ujdonságok.

— **Felügyelőbizottsági gyűlés.** A főgymnasium
felügyelőbizottsága f. hó 14-én tartja ülést, melynek
több fontos tárgya lesz. Ez ülésben vizsgálja felül a
felügyelő-bizottság a számadásokat, s adja meg ennek
alapján a pénztárosnak a felmentést, gondoskodik az
elhunyt Lippay Béla, tanár helyének betöltéséről, s
még több a gymnasium belső tere igen lényeges ügyben
hoz határozatot.

— **A főgymn köréből.** A helybeli főgymnasium-
ban f. hó 22-én végződik a tanév első harmada, amidőn
d. e. 10 órakor kapják kézhez a tanulók az értesítőket,
hogy vagy örömet vagy szomorúságot vigyenek haza
szüleiknek a karácsonyi szünetre, mely f. hó 23-án
kezdődik, s január 6-án végződik. — Folyó hó 8-án
a főgymn. protestáns ifjusága deprecációt tartott, vagyis
a főgymn. dísztermében lefolyt előkészítő deprecálás
után az egész tanári karral egyetemben az úr asztalához
járult.

— **Karácsonyi szünet.** A helybeli polgári leány-
iskolában a karácsonyi szünet f. hó 23-án kezdődik, s
január 2-án ér véget.

— **Gondnok jelölés.** A kondorosi ev. egyház a
gondnok választást előkészítendő megejtő a jelölést. A
jelenlegi gondnok Kovács János mellé jelöltettek:
Viszok János és Kohut János. A választás még e hó
folyamán leendő.

— **Vadászat** Schreiber D. kondorosi nagyberlő
vadászterületén f. hó 9-én szép sikertű vadászat tartott.
Ugyancsak a héten f. hó 6-án volt vadászat a gr. Ká-
rolyi István k. szénási birtokán. A vadászat után pedig
fényes vadász vacsora Várady Károly kasznár házában.

— **Hangverseny.** A szarvasi főgymnasium önképző
köre folyó hó 18-án a főgymn. dísztermében hangver-
senyt rendez, a következő műsorral: Megnyitó
Tartja a dalkar. „Pázmán lovag,” Arany J.-től: Elő-
adja Stéger Hugó VIII. „Simou Judit” Kiss J.-től:
Előadja Stein Ernő VII. „Tanhäuser” opera Vagnertől:
Zongorán előadják Szlovák Olga k. a. és Szlovák Jenő
VIII. „A holt költő szerelme” (Melodráma) Előadja
Eszes Ilonka k. a. zongorán kíséri Dr. Déri Henrik né-
úrhölgy. „Intermezzo” Mascagni „Cavalleria Rusticana”-
jából. Hegedűn játsza Horváth Aladár VIII. zongorán
kíséri Sal József VIII. „Mégkésve” (Blüette) ifj. Pázmán
Dénestől. Előadják Borsits Mariska k. a. Dr. Belopo-
tozki György úr. „Reinecke” Trio [serenada] Hegedűn,
gordonkán és zongorán előadják Dr. Mázor Elemér,
Salacz Aladár és Adami Rezső urak. „Az anya fájdal-
ma” Vida J. től. Előadja Szücs János VIII. „A fehér
kalapról” Kelemen F.-től. Előadja Löwy Izsó VIII.
Induló. Előadja a főgymn. dalkar.

— **Szaporodik a restantia.** A szarvasi kir. já-
rásbírósnál annyira felszaporodott a leiratlan ügyda-
rabok száma, miként a rendes kezelő személyzet —
daczára a meghosszabbított hivatalos óráknak nem bir
vele. Be látta ezt a nagyváradi kir. ítélőtábla elnöke
is, s két napidíjas felfogadását engedélyezte egy forint
napi díj mellett; a leiratlan ügydarabokat azonban
továbbra is lepi a pór, s számuk nem hogy apadna, de
sőt napról-napra szaporodik, mert nem akadjuk, ki
rajtuk könyörölne.

A szatós mint agarász. Selmecezi Samu szarvasi szatósnak az volt a paseziója, hogy agarakat nevelt s azokkal csupán úgy gyalogszerezte agarászott. „Függő” nevű agara kicsapongó természetű lévén, átátráduit Lédere Rudolf birtokos tanyájára s ott kényo kedve szerint agarászott, míg végre Lédere tisztje megmíván a dolgozt. s mert az uradalom területéről összefogdosta a sok nyulat, lelővette. — Selmecezi nem nyugodhatott bele ezen önkényes eljárásba s 500 frt erejéig kártérítési pert indított Lédere ellen. Többszöri tárgyalás, tanak és szakértők kihallgatása után, miután „Függő” sem törzskönyvelve nem volt, sem „billikomot” vagy más provisiunot még nem nyert, szóval az egyri nevet ki nem vitta magának a törvényszék a szakértők bemondása alapján 17 frt 50 kr. kártérítést ítél meg Selmecezi részére, eltévedett „prima solo” agaráért. Hogy pedig ne oly könnyen felejtse Selmecezi elvesztett agarát, a költségeket kölcsönösen megszüntette mi annyit jelent, hogy Selmecezi 190 frt ügyvédi, 50 frt szakértői, 80 frt utazási, Lédere pedig 100 frt ügyvédi és utazási költségek megfizetésére kötelezte.

— **A kormány a névmagyarosításért.** A kormány a névmagyarosítás megkönnyítése érdekében terve vette a folyamodványokban szükséges okmányok bélyegmentességét. A belügyminiszter ez iránt a pénzügyminiszterrel egyetértőleg törvényjavaslatot fog kidolgoztatni, melyet már nemsokára a képviselőház elé terjeszt.

— **Védekezés a sertésvész ellen.** A földmivélésügyi miniszter egy köriratában arról értesítette a megyei gazdasági egyesületet, hogy Budapest közelében egy, a sertésvész elleni vérsavot előállító telepet létesített, mely állami felügyelet alatt dolgozik és naponta 500 adag beoltásra alkalmas vérsavot termel. A sertésvész ellen való védelmet hathatósan elősegítendő, a miniszter e telepről, a s z á l l í t á s i k ö l t s é g utánvételével, tehát díj t a l a n u l bocsátja a vérsavot az azt igénybe venni és vele kísérletezni kívánó gazdák rendelkezésére. A megrendelések a földmivélésügyi minisztérium állategészségügyi osztályához, Budapestre címzendők.

— **Aratógépek beszerzése.** Hazánk legtöbb vidékén most folynak az alkudozások gazda és aratók között a jövő évi aratószerszámok megkötésére vonatkozólag; így azután rövid néhány hét alatt legtöbb gazdaságban eldől az a kérdés is, hogy aratógépek beszerzése a jövő idényre tervbe vétessék-e, vagy nem. A mult esztendőben megtartott aratógép próbák, különösen a nagy körültekintéssel rendezett mezőhegyesi verseny megmutatták, hogy az aratógépek mai alakjukban kész, használható és jó gépek, a mint az a Közlekedés évkönyvében foglalt jelentésben bővebben ki van fejtve; a következő gépek természetesen legkomplikált szerkezeteiből a gazda, különösen a kisebb javítóhelyek az egyes gépszettel nem rendelkező, sok esetben idegenkedik, a marokrakó aratógép mai alakjában azonban minden viszonyok között fontos segédeszközt képez a gazdaságban. Tudvalevő dolog, hogy ilyen aratógépek még hazánkban nem készülnek; ez abban leli magyarázatát, hogy az aratógép szükséglet nálunk mai napig aránylag csekély és nagyon változó volt, úgy, hogy egy gyár sem terhelte meg az aratógép gyártásra való költséges berendezéssel, így legelső gyáraink ezen a téren a nagy amerikai világegyeztetés képviseletére szorítkoznak. A mezőhegyesi versenyen a marokrakó gépek közül a legelső díjat az állami nagy arauy érmet Kühne E. által bemutatott Osborne marokrakó aratógép nyerte, miután e cégnél az előjegyzések ilyen gépekre, fűkaszalókra és kévektőgépekre is már nagy számban beérkeztek, ezen az uton kéri a t. gazdaközönseget, hogy esetleges szükségletéről a céget mielőbb értesíteni sziveskedjék; a szükséglet megrendelése Amerikából t. i. e napokban megtörténik, miért is kívánatos volna eziránt a tájékozódást megnyerhetni, nehogy mint a lefolyt idényben az egész készlet időelöltti elkélese folytán későbbi megrendelések fogantathatók ne legyenek. Bővebb fölvilágosítással szivesen szolgál Kühne E. gazd. gépgyára Mosonban és Budapesten, VI. Váci-körút 57/a.

— **Ungár Jónásnak** mai lapunkban megjelent hirdetésére felhívjuk olvasóinknak figyelmét.

Irodalom.

Szenzációk tömege. A „Vasárnapi Lapok” e heti száma, semminemű áldozatok nem kimélve, a valóságban is bizonyította, hogy van igazi magyar

szépirodalom, amely illusztrálva sokkal jótékonyabb, sokkal közvetlenebb hatással van az olvasóra, mint a külföldi idegizgató, bennünket közvetlenül nem érdeklő dolgokkal megtöltött képes újságok. A „Vasárnapi Lapok” első sorban annak kedvez, a mit a mi emberünk a mi ügyeinkről nekünk termelnek és nem mellőzi azokat a nagy jelentőségű dolgokat sem, a mik a kül földön történnek. E heti 34-ik számának tartalma Hírlapnapon, költemény Szalay Károlytól. (A budapesti református gimnáziumban a tíz szobor ajándékozása alkalmából tartott tartott ünnepélyről.) — A király ajándéka. — Könyv és mosoly, regény. Beniczkyne B. J. Leuketól. — Madame Réjane. — I. Napoleon sirja Szent Ilona szigetén. — A ki az aranyt ismeri, elbeszélés, Ejszaki Károlytól. — Ósz költemény Pap Zoltántól. — A nőkről a nőknek, Herzegegh Mihálytól. — Gróf Beldy Ákos, — Iparművészetünk. — Két szép leányról (Szentkirályi Mártha, Náday Ilonka). — Dreyfus, Lazzaronitól. — Két asszony, elbeszélés, Paál Árpádtól. — Különfélék. Színház. Vegyes. Képtalány A szerkesztő üzenetei. Szépség ő felsége, regény, külön mellékleten.

Képek: A magyar iparművészeti muzeum 6 képben. — Bakfisek, Neográdi Antal festménye. Réjane asszony, 3 kép. — Napoleon sirja, 4 kép. — Ósz Pap Zoltán költeményének illusztrációja. — Müller Kálmán, Leoneavollo, Gróf Beldy Ákos, Lechner Lajos, Gróf Szapáry László, Szentkirályi Mártha (Rózsa Lili), Náday Ilonka, Dreyfus, Walsin-Eszterházy gróf, Scheurer Keszner tanácsos arcképe. — Oroszlánfej. Vastagh Géza festménye. — Szépség ő felsége, regény 3 illusztrációja. — Galóban oly gazdag tartalom, mely meglep mindenkit. A „Vasárnapi Lapok” előfizetési ára 3 hóra 2 frt, félévre 4 frt, egy évre 8 frt. Előfizetni legcélszerűbben postautalvánnyal lehet. Kiadóhivatal: Könyves Kálmán részvénytársaság, Budapest, VIII. Kerepesi ut 17. sz.

A „Magyarország” politikai napilap ez idő szerint a legjobban szerkesztett lap az országban. Legelső rangú írónk és publicistáink ma kétségtelenül a Magyarországra irnak. Elsősorban Bartha Miklós, az országnak ma legnagyobb tollú publicistája, továbbá Pázmány Dénes, Hock János, maga a főszerkesztő Holló Lajos, Hentaller Lajos, Inczedy László stb. napról-napra a legélénkebb és legelevenebb teszik a magyar olvasók zónságnak ezt a kiválóan kedvelt lapját. A Magyarországon jelennek meg azonkívül Móra István országoszerző felülnést keltő tárcái. Ugy, hogy aki eleven, jól értesült és igazán elsőrangú kiírlapot akar olvasni, az bátran a Magyarországhoz fordulhat. A „Magyarország”-ot nemcsak nemes, előkelő hangja, egyenes, nemzeti iránya és minden tekintetben hozzáférhetlenség teszi a magyar olvasó közönség előtt becsessé, hanem az is, hogy a család minden tagjának nyújt kellemes szórakozást. Tárcái, regényei, eleven hírei, párizsi divatlevelei stb. a legkedvesebb olvasmányt képezik. A Magyarországon az éjjeli postával küldetik szét, úgy hogy reggel már az ország legtávolabbi részein is ott van. Mily előny ez a hivatalnoknak, földbirtkosnak, kereskedőnek, iparosnak és minden intelligens embernek, hogy más lapokat megelőzőleg olvashatja már reggel mindazt, a mi az országban és külföldön történik. Az országgyűlést, a hivatalos közléseket, a bel- és külföldi tüzsdéi zárlatokat, szóval mindazt, ami nemcsak érdekes, de az illetőnek állására és üzletére nézve is nagy befolyással van. Tudjuk, hogy mily előnyösen használják fel, egyesek, ha valaki egy nappal, vagy fél nappal el van maradva az eseményektől. Aki ma egy fontos hírt előbb tud meg, az mérhetetlen előnyben van a többiek felett. A „Magyarország” mindenikre nézve lehetővé teszi ezt a korai és megbízható értesülést. Ez biztosította a Magyarországon részére azt az óriási elterjedést, a minnek ma örvend.

A „Magyarország”-ra legcélszerűbb postautalvánnyal előfizetni akár egy hóra [1 frt 20 kr.] akár egy negyedévre. (3 frt 50 kr.) Cím: Magyarországi kiadóhivatala Budapest, Sándor u. 2. A félévi előfizetési díj 7 frt, az egész évi 14 frt.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő
SZIKES ANTAL

Legelőször bevásárlási forrás!

Karácsonyi és újévi ajándékok kiállítása.

Valódi bronz, bőr és plüsch áruk, különféle remek dísz tárgyak, legújabb találmányú mechanikai önműködő gyermek játékok, beszélő babák, mindenféle nagyságban, Gyermek és baba kocsik. Valódi Japán faldíszek, mindezen felsorolt tárgyakon kívül ajánlom fűszer, csemege és valódi Jamaica Rum és thea raktáramat.

A n. é. közönség becses figyelmébe ajánlom karácsonyi kiállításomat.

tisztelettel

Ungár Jónás

Berger féle ház.

Kossuth-tér.

Legelőször bevásárlási forrás!

Legdivatosabb ékszerek, láncok, gyűrűk a legkitűnőbb svájci zseborák, éb resztők, díszes ingaórák stb. a legelőször bevásárolhatók úgy készpénzen mint

előnyös részletfizetésre 5 évi jótállás mellett,

SEENYI

elsőrangú arany, ezüst, ókszer és óra gyári raktárában

Budapest, VII. Erzsébet körút 34 sz. I. em.

Audemars Frères genfi órágyár vezérkepviselete

Az orosz császár udvari szállítója.

Ő felsége I. Ferenc József legmagasabb elismerése 1873.

Vidéki megbízatásokra különös gond fordítatik.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

7113 ikt.
1897

Pályázati hirdetmény.

Békésvármegye szarvasi járásához tartozó Kondoros község előjáróságánál lemondás folytán

két irnoki állás

jött üresedésbe.

Ezen állásokra, melyek közül az egyik 500 frt, a másik 400 frt évi készpénz fizetéssel van javadalmazva, pályázatot hirdetek s felhívom a pályázni óhajtokat, hogy kellemes felszerelt folyamodványokat hozzám folyó évi december hó 18-ig benyújtsák.

A választás folyó évi december hó 20-án délelőtt 11 órakor fog Kondoros községgházánál megejtetni.

Szarvason, 1897. nov. hó 24 én.

Kresmárik,
főszolgabíró.

Előfizetési felhívás

KÉPES CSALÁDI LAPOK

szépirodalmi és ismeretterjesztő képes hetilapra.

A „Képes Családi Lapok“ már a XX-ik évfolyamában lépett. Önérzettel jelentjük ezt a tényt a magyar olvasóközönségnek akkor, midőn egyttal felhívjuk, hogy legyen szives továbbra is azon érdeklődést tanusítani lapunk iránt melyet eddig tanusított.

A „Képes Családi Lapok“ multja legjobb bizonyíték a mellett, hogy míg egy rész hézagott pótolunk másrészt az olvasóközönség igényeit tökéletesen kielégítettük. Ismételten elmondhatjuk, hogy kitűzött célunkat elértük mert lapunk jelenleg már az ország minden vidékén a legtöbb művelt magyar család kedvelt háziabarátja.

A „Képes Családi Lapok“ fennállása óta már több hasonirányú vállalat támadt, melyek részben megszűntek, részben tengődnek. Nem kutatjuk a okokat hanem egyszerűen megköszönjük az olvasóközönségnek bizalmát s újból kérjük: előegyezzék azt nekünk lapunk XX-ik év folyamára is.

A „Képes Családi Lapok“ a legolcsóbb és azért a legelterjedtebb képes hetilap! Megjelenik minden héten bő szépirodalmi és ismeretterjesztő tartalommal és külön beköthető regénymelléklettel.

A „Képes Családi Lapok“ havonként kétszer Hölgyek „Lapja“ című félfives mellékletet ad párisi divatképpel és bő divattudósítással s így egy külön divatlapnak tartását feleslegessé teszi.

A „Képes Családi Lapok“ olyan szellemben és irányban van szerkesztve hogy ifju és öreg külön s együttvéve élvezettel olvashatja.

A „Képes Családi Lapok“-ba a régi és újabb irói és költői gárda minden számottevő tagja dolgozik.

A Képes Családi Lapok-nak regényei elbeszélései, rajzai humoreszkjei költeményei kedélynemesítő olvasmányok Iránycikkeivel a társadalom minden kérdéscire kiterjeszkedik. Orvosi és egyéb cikkei pedig tanulságosak.

A Képes Családi Lapok minden évben négy külön beköthető regényt ad mellékletül előfizetőnek.

A „Képes Családi Lapok“ borítéka szellemes és szó-

rakoztató csevegések illetve kérdések és feleletek tárháza

A Képes Családi Lapok előfizetői díjtalanul közölhetik gondolataikat az „Előfizetők postájában“.

A „Képes Családi Lapok“ képei lehetőleg alkalomszerűek, díszesek és tanulságosak.

A „Képes Családi Lapok“ a lehető legjobb cikkeket igyekszik nyújtani s hogy hivatásának megfelel, azt legjobban bizonyítja immár XX. évi fennállása mit eddig hazánkban egyetlenegy hasonló irányú lap sem volt képes elérni; bizonyítja továbbá azon előkelő és külön irók és írók nevei, kiknek nagybecsű műveit csaknem minden számban élvezheti az olvasó s a kik közül: büszkén említjük fel dr. Tolnai Lajos szerkesztőn kívül: Jókai Mór, Mikszáth Kálmán, Radó Antal, Rákosi Jenő, Temérdek (Jeszenszky Dániel), Lauka Gusztáv, Rudnyánszky Gyula, Tölgyesi Mihály, dr. Feleki Sándor, Méry K. János, Dombai Hugó, Kenézy Csata, Pécsi D. Anzeim, Kósa Ede, Beniczky Bajza Lenke, B. Büttner Lina, G. Büttner Julia, Tutsek Anna, Buday Sándorné, Cserneczky Gyuláné, Nagyváradi Myra, K. Beniczky Irma, Mericzay-Karossa Irma, Faughné Gyujtó Izabella, Abrányiné Katona Klementin H. Havassy Ilona, V. Gaál Karolina, Karlovsky Ida, Harmath Lujza, Kéray Elza, Vörös Julianna neveit stb.

A Képes Családi Lapok előfizetési ára a Hölgyek Lapja ozimű divatlapmal és regénymelléklettel együtt:

Egész évre 6 frt. Félévre 3 frt. Negyedévre 1 frt 50 kr.

A Képes Családi Lapok annak a ki az előfizetési összeget és azonkívül még 80 kr. csomagolási és postaszállítási díjat egyszerre beküldi elismerésül 4 regényt küld díjtalanul.

A „Képes Családi Lapok“ mutatószámokat ingyen és bérmentve küld mindazoknak, a kik eziránt — legzélszerűbben — levelezőlapon — hozzáférnek.

A KÉPES CSALÁDI LAPOK kiadóhivatala

Budapest, V., Vadász-utca 14. (Saját házában).

Főszerkesztő:
Gajári Ödön

MAGYAR UJSÁG

Felelős szerkesztő:
Kende Zsigmond

politikai napilap.

Megelőzi a Budapesten megjelenő összes napilapokat.

A ma története

az ujság. Friss és pontos krónikása a nap eseményeinek. Felhasználásával a modern technika hatalmas vívmányainak hírt hoz és hírt ad haladéktalanul mindarról, ami fontos, érdekes és említésre méltó történik az egész világon. A villamos drót a gondolat gyorsaságával közli vele azt is, ami a földgömb tulsó felén történik, avatott kezek élvezetes formába öntik a hírt és a rotációs percek alatt ezer meg ezer példányban ontja a friss ujságot. A hírszolgálat mai általános, hatalmas tejllettségénél is gyorsaság tekintetében az egész hazai sajtó élén áll a

„Magyar Ujság“

amely vidéken még ugyanazon a napon, a kora reggeli órákban értesíti a közönséget a legutóbbi huszonnégy óra eseményeiről. Teljes tizenkét órával előzi meg tehát a Budapesten reggel megjelenő összes napilapokat. A

„Magyar Ujság“

melynek főszerkesztője Gajári Ödön, felelős szerkesztője Kende Zsigmond, az egyetlen a vidéken már kora reggel megjelenő szabadelvű irányú nagy politikai napilap. Munkatársai a magyar publicistikai a magyar szép irodalom és az ujságitrói kar legjobb erői; sajtólevelezői vannak az ország minden városában és a külföld valamennyi jelentékenyebb helyén, a kik haladéknélkül értesítenek minden érdekes eseményről. Elve a gyorsaság, pontosság és megbízhatóság. Mindent megír a mi igaz, de semmit, a mi valótlan. Elejétől végig érdekes, de a hazug szenzácziót nem hajhássza. A hangja mindig komoly, tisztességes és mindig irodalmi színvonalon álló. Kiterjeszti figyelmét a társas élet minden ágazatára és az egyetlen magyar napilap melynek naponta külön állandó kerékpár rovata van

Noha terjedelme a többi napilapokkal egyenlő sőt némelyiket felül is mulja, a

Magyar Ujság

a legolcsóbb budapesti napilap, mert előfizetési ára egy évre csak 12 frt. félévre 6 frt, negyedévre 3 frt, 1 hónapra 1 frt.

Egy szám ára vidéken is csak 4 kr.

A Magyar Ujság Karácsonyi Ajándéka egy irodalmi becsű gyönyörűen kiállított 3 frtnyi bolti árú díszmű

(Benedek Elek: Magyar Népköltés Gyöngyei)

lesz, a melyet díjtalanul megkap mind-nki, a ki a Magyar Ujságra legalább egy negyedévre előfizet.

Mindezek az óriási előnyökön felül, a melyekhez foghatóval egyetlen más ujság se szolgál olvasóinak, a

Magyar Ujság

még külön re:dkivüli kedvezményt is nyújt előfizetőinek, a mennyiben

a bair és világirodalom száz kiváló művét majdnem teljesen ingyen, a bolti ár egy negyed részéért bocsátja rendelkezésünkre.

Mutatványszám kívánatra ingyen.

Czím:

A Magyar Ujság kiadóhivatala

Budapest, Ferenczy-teret 3.

A Magyar Ujság egyes példányai minden ujságelárusítónál kaphatók.